

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 16 jan. 1950

*'s Middags te 2 uur aangevangen, Plein 2b.

Aanwezig De Minister-President, Voorzitter, en de Ministers Van den Brink, Götzen, Joekes, Lieftinck, Mansholt, Rutten, Van Schaik, Schokking, Spitzens, Stikker, Teulings, In't Veld en Wyers (Minister Van Maarseveen is afwezig in verband met zijn reis naar Indonesië).

Secretariaat Ministerraad: Drs. J. Middelburg, Adjunct-Secretaris (Dr. Prinsen is afwezig wegens zijn reis naar Indonesië).

- - -

3. Uniezaken

a. *Bezoek van de Ministers Van den Brink en Götzen aan Indonesië* (Zie verslag ministeriële bespreking d.d. 12 Januari 1950, punt 5.)

Minister *Götzen* is voornemens met Minister Van den Brink te overleggen omtrent deze reis naar aanleiding van een desbetreffend telegram van de HC aan de Minister-President. Sprekers bedoeling is om niet met de Indonesiërs besprekingen te voeren, doch zich bezig te houden met de kwesties betreffende het HC. Minister *Van den Brink* wijst erop, dat voor de eerste keer een handelsaccord met de RIS zal moeten worden gesloten, waarover spreker overleg in Indonesië zou willen voeren. Spreker heeft hieromtrent reeds een afspraak gemaakt met Djuanda en Pringgodigdo en is voornemens de heer Timmermans mede te nemen. Dit accord moet goed worden voorbereid; het zou niet juist zijn als dit eerst op de Ministersconferentie zou worden vastgesteld. De *Minister-President* is van oordeel, dat men er voor moet waken, dat Dr. Hirschfeld niet de indruk krijgt, dat de Ministers te snel op elkaar in Indonesië komen. Bovendien maakt het voor spreker verschil of de eerste Unieministersconferentie in Indonesië dan wel in Nederland zal worden gehouden. Spreker acht het wenselijk, dat Minister Van Maarseveen wordt gevraagd deze zaak met de HC te bespreken en ook de kwesties inzake de opzet van het HC bij zijn verblijf in Indonesië in behandeling te nemen. De *Raad* verklaart zich hiermede accord.

b. *Nieuw-Guinea*

Minister *Götzen* herinnert aan het verzoek aan Minister *Stikker* om tezamen met Minuor een nota op te stellen op welke wijze de actie van Sukarno inzake Nieuw-Guinea kan worden tegengegaan. Minister *Stikker* acht het moeilijk tot een tegenoffensief over te gaan, zolang de Regering nog geen besluit heeft genomen over de vraag wat met Nieuw-Guinea zal worden gedaan. Voor de uitvoering van de maatregelen, waartoe reeds is besloten, zal men f. 35 mln. p.j. nodig hebben. Spreker acht het evenwel wenselijk aan de hand van een nota de verschillende aspecten van het vraagstuk Nieuw-Guinea te bespreken, in het bijzonder inzake de mogelijkheden van de openlegging van dit gebied. De *Minister-President* is van oordeel, dat het openleggen van Nieuw-Guinea alleen mogelijk is, indien de internationaal vertakte bedrijven, zoals de BPM, de Billitonmaatschappij en de Unilever, belangrijke investeringen in deze gebieden verrichten. Minister *Götzen* merkt op, dat de cultuurondernemingen weinig mogelijkheden in dit gebied zien. Minister *Stikker* deelt mede, dat de olieproductie nog vrij klein is; het gebied bevat echter wel koper en nikkel.

c. *Bezoek van Minister Van Maarseveen aan India*

Minister *Stikker* merkt in aansluiting aan een telegram van onze Ambassadeur in India op, dat men voorzichtig moet zijn met het voorgenomen bezoek van Minister Van Maarseveen aan India ter gelegenheid van de viering van de soevereiniteitsoverdracht, aangezien niet bekend is hoe Engeland hier tegenover staat, terwijl de conferentie in Colombo ook zo vroegtijdig is beëindigd, dat de deelnemers hieraan reeds voor deze plechtigheid zullen zijn vertrokken. Minister *Van den*

Brink wijst er op, dat dit bezoek reeds bekend is gemaakt, zodat men zich moet afvragen wat voor Nederland zelf het beste is en zich niet geheel behoeft te richten op de verlangens van Engeland in dit opzicht. De *Minister-President* merkt op, dat de Ambassadeur van India, die ons zeer gunstig gezind is, een uitnodiging tot een bezoek aan India heeft gedaan. Indien evenwel onze Ambassadeur van oordeel is, dat Minister Van Maarseveen deze uitnodiging niet moet accepteren is er reden de zaak nog eens te bezien. Spreker stelt voor deze kwestie nader na te gaan alvorens een besluit te nemen. Aldus wordt besloten.

d. *Militaire aangelegenheden in Indonesië*

Minister *Schokking* merkt op, dat nog geen beslissing is genomen omtrent de aanwijzing van een hoofd van de militaire missie. Spreker noemt in dit verband nog de naam van Schout-bij-Nacht Vlieger Schaper als candidaat. Voorts deelt de Minister mede, dat Staatssecretaris Moorman bezig is met de voorbereiding van het contract inzake de kosten van de Marine (zie notulen RAVI 12 Jan. 1950, punt 1h). Deze is voornemens in verband hiermede een bezoek van veertien dagen aan Indonesië te brengen.

e. *Overige onderwerpen*

1°. Minister *Götzen* deelt mede, dat de heer Mr. Ali Sastroamidjojo is benoemd tot ambassadeur van de RIS in Amerika; spreker acht deze beter geschikt dan de heer Sumitro.

2°. Minister *Stikker* merkt op, dat het bericht omtrent de benoeming van de Duitse financiële experts Wohltat en Bühler volkomen uit de lucht is gegrepen, zodat het ook onnodig is iemand voor onderzoek omtrent deze zaak naar Duitsland te zenden.

- - -